

LUNA IULIE ÎN 12 ZILE

STIHURI PROSOMICE
LA CUVIOSUL
PAISIE AGHIORITUL

Tălmăcite ținând canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înapoi slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicație nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământeni un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își împlinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (același număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

LUNA IULIE, ÎN 12 ZILE

CUVIOSUL PAISIE AGHIORITUL

VECERNIA MARE

La Doamne, strigat-am..., punem stihiri pe 6:

După ale lui Ioil, glasul 1, asemenea cu: *Prealăudații mucenici...* (Πανεύφημοι Μάρτυρες)

De prunc ai iubit cu-adevărat' viața singuratică' și viețuirea monahilor,
cinstite Paisie,' de aceea toate' cele nestatornice
și-a lumii desfătare lăsatu-le-ai' și mintea ai avut' numai către ale Raiului,
ca un înger purtător de trup.

Suit-ai pe Muntele Sinai' petrecând cu pustnicii,' lui Moise asemănându-te,
dar și Scărarului.' Și-n Athon venit-ai' peste fire făptuind
și ca un heruvim cu vederile' ai fost, Paisie,' toate darurile Duhului
dobândit-ai, ca cei vechi, Slăvitule.

Cu sfintele tale-nvățături,' cu a ta petrecere' și prin lucrarea minunilor
pe toți i-ai ajutat:' pe bolnavi, pe tineri,' păcătoși de orice fel
i-ai dus la pocăință, Paisie,' cu multă dragoste,' pe călugări sprijinitu-i-ai,
lumea-ntreagă mângâind, Preablândule.

TROPĂRUL

După cel de la Mănăstirea *Sfântului Ioan Teologul* de la Suroti,
glasul al 5-lea, asemenea cu: *Pe Cuvântul cel veșnic...* (Τὸν συνάναρχον Λόγον)

**Dumnezeiasca iubire' primind-o-n inimă,' prin osteneli peste fire
te-ai dăruit lui Hristos;' mângâiere pentru mulți' oameni făcându-te,
dat-ai cuvânt dumnezeiesc,' săvârșind multe minuni,' Paisie fericite,
iar acum te rogi pentru lume,' de Dumnezeu cugetătorule.**

UTRENIA

LUMINÂNDA

Slavă..., a Cuviosului, glasul al 3-lea, asemenea cu:

Cel ce-a împodobit cerul... (Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις)

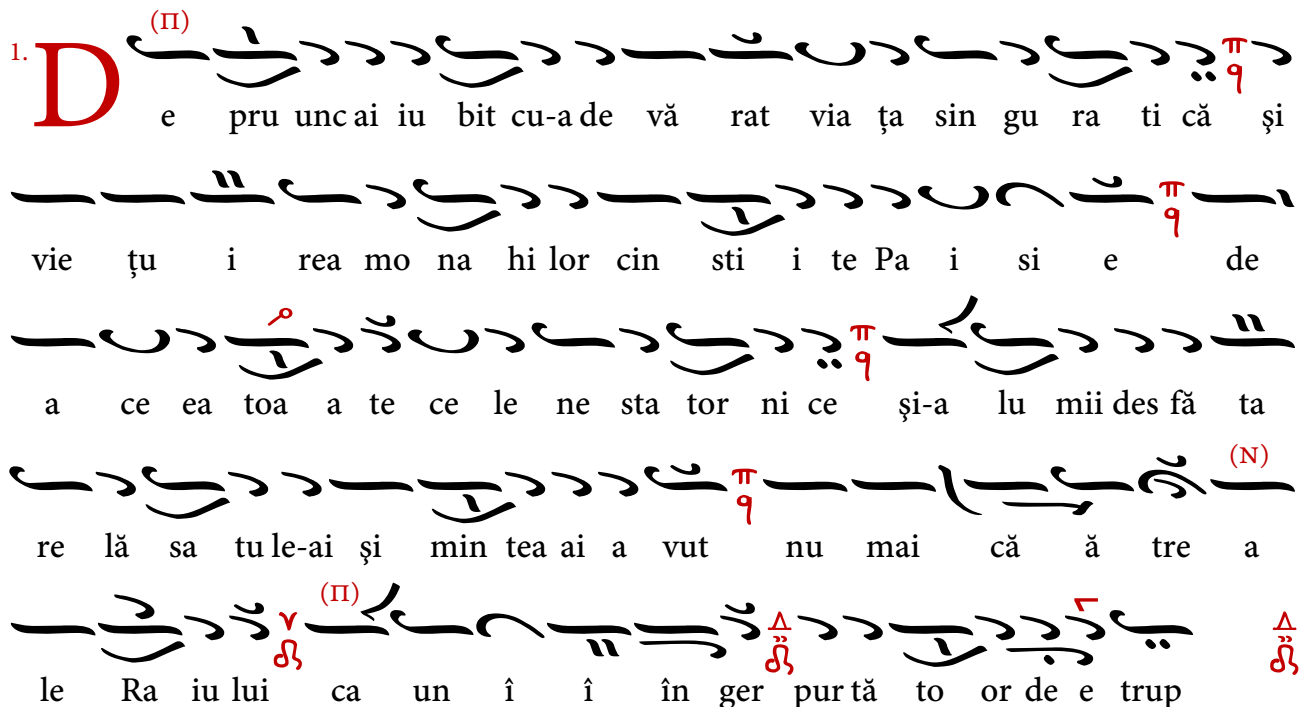
**Izvor luminii fost-ai' urmând Stăpânului Hristos'
adăpând întreaga lume' prin al cuvintelor șuvoi' și a minunilor ploaie,'
Sfinte Paisie pururi.**

Și acum..., a Icoanei

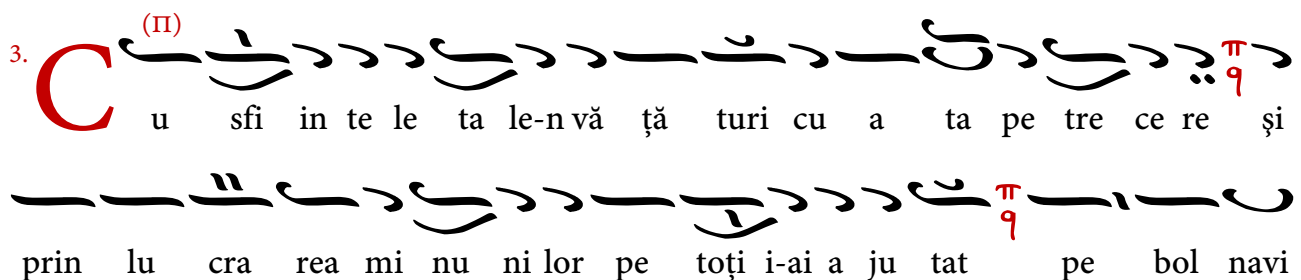
La Vecernia Mare. Stihirile Prosomice.

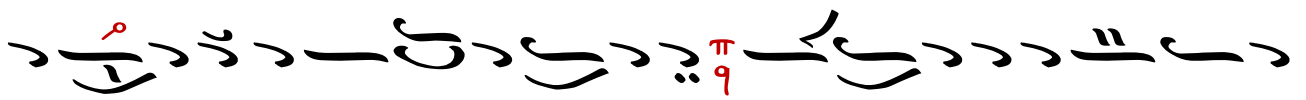
Glasul 1. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Glas

1. **D**^(Π) e pruncai iubit cu-a devărat viața singuratică și
 viețuirea monahilor cinstită Pașie de
 aceea toată cele nestatornice și-a lumii desfăta
 relăsa-tule-ai și mințea ai avut nu mai căătre a
 le Raiului ca un îî înger purtător de trup

2. **S**^(Π) u i i t-ai pe Muntele Sinai pe tre când cu pustnicii lui
 Moise a se mănânda te dar și Scări lui și-n Athon
 veni i t-ai pe ste fere fătuind și ca un heruvim cu ve de
 rile ai fost Pașie toată darurile Duhu
 lui dobandi i i t-ai ca cei vechi Slăvi i tu u le

3. **C**^(Π) u sfiintele tale-nvățături cu a ta pe tre cere și
 prin lucrările minilor pe toți i-ai ajutat pe bolnavi

 pe ti i neri pă că toși de ori ce fel i-ai dus la po că in ță Pa

 i si e cu mul tă dra gos te pe că lu u gări spri ji

 ni tu i-ai lu mea-n trea a a gă mân gă ind Prea blâ ân du u

 le

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas $\left\{ \begin{array}{l} \text{Πα} \\ \text{9} \end{array} \right. \text{ Δ}_1$

1. **D**^(Δ)

 e pru unc ai iu bi it cu-a de vă ă ra at via

 a a ța si in gu u ra a a ti că ă și

 vie țu i i i rea a mo na a hi i i lo or ci in

 sti i te e Pa i i si i e e de a ce e e

 ea toa a te ce e e le ne e sta a to

 o or ni ce e și-a lu u mii de es fă ta a a a re e

 lă ă sa a a tu u le-a a ai și i i i mi in tea

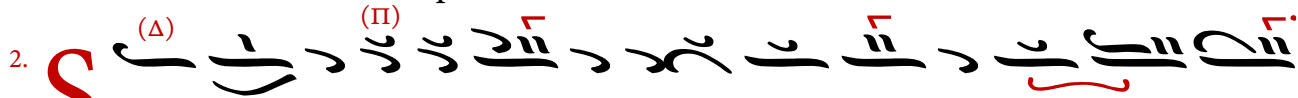
 a ai a a vu ut nu mai că ă ă ă tre e e e

 a a le Ra iu lu ui ca u un î î în ger pur tă

 to or de e e trup

2.

S u i i t-ai pe Mu un te le Si i na ai pe

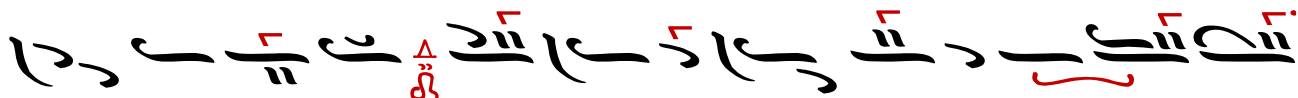
 e e tre câ ând cu u pu u ust ni ci ii lui

 Moi se a a a se e mă nâ ân du u u te e da a

 a ar și i Scă ra a ru u lu ui și-n A tho o on

 ve ni i t-ai pe e es te fi i re e fă

 ă ăp tu i ind și ca a un he e ru vi i i im cu u

 ve e de e e ri i le e e a a a ai fo ost Pa

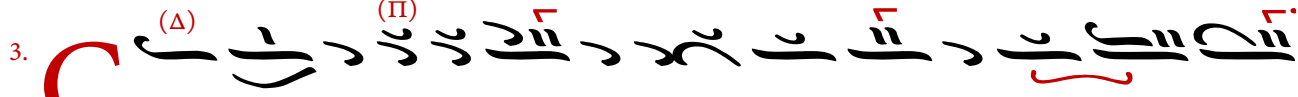
 i i si i e e toa te da a a a ru u u u

 ri i le Du hu lu ui do bâ ân di i i t-ai ca cei ve

 echi Slă vi i tu u u le

3.

C u sfi in te le ta a le-n vă ță ă tu uri cu

 u u a ta a pe e tre e e ce re e și

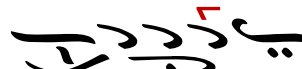
prin lu cra a a rea a mi nu u ni i i lo or pe e
 e e to oți i-ai a a ju u ta at pe bol na a avi
 pe ti i neri pă ă ă că to oși de e o
 o ori ce fe el i-ai du us la po o că i i i in ță ă
 Pa a i i i si i e e e cu u u u mu ul tă
 dra a go os te e pe că lu u u u gă ă ă ă ri
 spri i ji ni tu i-a ai lu mea a-n trea a a gă mân gă i
 ind Prea blâ ân du u u le

Troparul.

Glasul al 5-lea. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

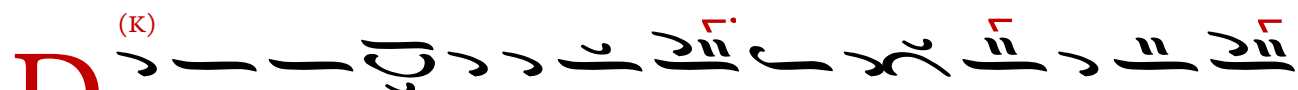

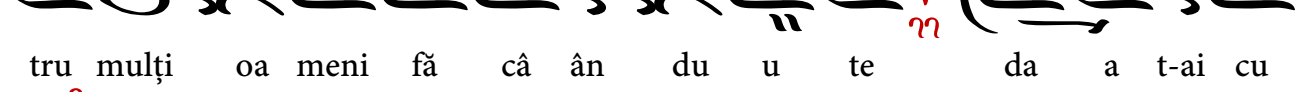
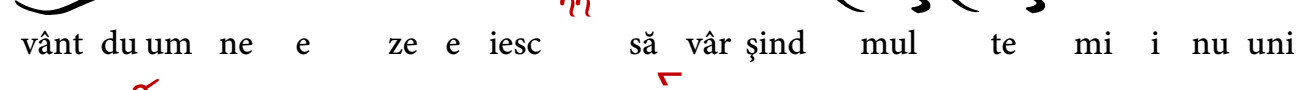
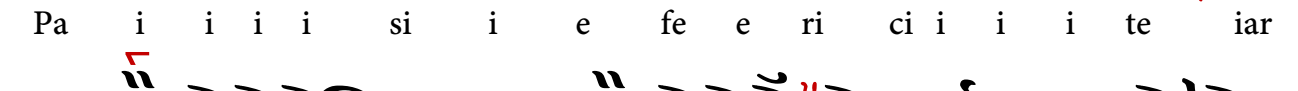

Glas $\lambda \text{ 9}$ $\text{K} \epsilon \text{ 9}$

Dum ne ze ias ca iu bi re pri min d-o-n i ni mă prin os te
 neli pes te fi i re te-ai dă ru i it lui Hris tos mân gă
 ie re pen tru mulți oa meni fă cân du te da t-ai cu vânt dum ne ze
 iesc să vâr șind mul te mi nuni Pa i i si e fe ri ci te iar

 a cum te rogi pen tru lu u me de Dum ne zeu cu ge tă

 to o ru u le

Același. Pe larg.

Glas $\lambda \text{ 9}$ Kε 9

Dum ne ze ias ca iu bi re e pri mi in d-o-n i

 i ni i i mă prin os te neli pes te fi re te-ai dă

 ă ru i i it lu ui Hri i is tos mân gâ ie re pen

 tru mulți oa meni fă că ân du u te da a t-ai cu

 vânt du um ne e ze e iesc să vâr șind mul te mi i nu uni

 Pa i i i i si i e fe e ri ci i i i te iar

 a cu um te rogi pen tru lu u u me de Dum ne ze eu cu

 ge e tă to o o ru u u u u le

Același. Pe larg.

După melosul vechi, de la Pa.

Glas $\lambda \text{ 9}$ Πα 9

Dum ne ze ia as ca iu u bi i i re pri min

d-o-n i i i i i i ni i i i i mă prin os
 te ne e e e eli pe es te e fi i i i re te-ai dă
 ă ru u i i i i it lu ui Hri i is tos mâ ân gâ
 ie re e pe en tru u mu ulți oa a a a me eni fă
 ă ă câ ân du u te e da a a a t-a ai cu vânt
 du um ne e ze e ie e e esc să ă vâr și ind mu
 ul te e mi i nu uni Pa i i i si e e e e
 fe e ri ci i i i te iar a cu um te e rogi pe e
 e en tru lu me de Du um ne e ze eu cu u ge tă ă
 to o ru u u le e e e

Luminânda.

Glasul al 3-lea. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς.

Glas ΓΓ Γα ϕ

I z vor lu mi nii fo os t-ai ur mând Stă pâ nu lui Hris
 tos a dă pând în trea ga lu u me prin al cu vi in

te lor şu voi şi a mi nu ni i lor ploa a ie Sfin
te Pa i si i e pu ruri